

KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA

Pärnu- Jaagupi Põhikool

1. Õppeaine kirjeldus

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele, väärtustab erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust.

Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Kõigile jõukohaste praktiliste tööülesannete kaudu kinnistatakse õpitavat ja kasvatatakse kunstihuvi. Põhikooli kunstõpetuses on peamine praktiline tegevus, tööne sisseelamine loominguprotsessi mitmesuguste tehnikate vahendusel ja sealjuures algupärase eneseväljenduse säilitamine. Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitse ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Ergutamaks võimalikult paljude õpilaste loomingulist tegevust, tuleks kõigis kooliastmetes korraldada õpilastööde väljapanekuid ning õpilastöid kaasata esteetilise kultuuriruumi loomisesse.

2. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte ja -eesmärke käsitletakse omavahel tihedalt põimunult.

Põhikooli II astmes:

- Teadmised ja tehnilised oskused omandatakse loova tegevuse käigus.
- Kunstiteostest rääkimine toetab oma seisukoha, tolerantsuse ning väärtushinnangute kujunemist.
- Koostöö- ja arutlusoskuste arendamiseks kasutatakse lisaks individuaalsetele töödele rühmatöid.
- Tutvutakse teadlikumalt kunsti aluste ja kunstilooga.
- Õpilasi juhatakse ise valikuid tegema (tehnika, teemade valik jne)

ning otsima pildimaterjali, et kasutada seda abivahendi või lähtekohana.

- Kunstiteoste ja visuaalse kultuuri näidete analüüsimine toetab kriitilise mõtlemise ja ainealase keeleoskuse arenemist.
- Oluline on kunstiinfo leidmine ja kasutamine.

Põhikooli III astmes:

- Omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol, allegooria, tsitaat jne) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest.
- Loomingulistes töodes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid.
- Seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides.
- Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot.
- Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana.
- Isikupära ja individuaalsuse väärtustamine kujuneb loovtegevuse ja eneseväljenduse kaudu
- Õpitakse tunnetama oma loomingulisi võimeid ning väärtustama isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;

3. Pädevused

Kunst võimaldab nii teooria kui praktika kaudu lõimida kõiki üldpädevusi igapäevasesse õppetöösse.

Väärtuspädevus

Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse. Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Hinnatakse kultuuriteadmisi ning väärtustatakse individuaalset ja kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitavate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Kunst rõhutab kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osana.

Sotsiaalne pädevus

Kunst teadvustab inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades. Rühmatööd, arutlused ja esitlused ning ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja õpetavad väärtustama üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist.

Enesemääratluspädevus

Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingus.

Õpipädevus

Kunstis kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Kunstis saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Keelepädevus

Tähtsal kohal on kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Tutvutakse kunsti kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma kunstile omast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatikapädevus

Matemaatikapädevuse arengut toetavad kunstis rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahendusteede üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstis individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunsti valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

4. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Nüüdiskultuurile on olemuslik interdistsiplinaarsus. Kunst on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade ning oma ajastu mõtteviisidega. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines, seega teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstide loomulik osa. Kunstiõppe ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi.

1. **Sotsiaalainetest** lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

Ühiskonnaõpetuses leitakse, et juba 11–13-aastased peaksid teadma, mis on sõnastik, otsingumootor ja entsüklopeedia, oskama neid kasutada ning tegema vahet tegelikul faktil ja arvamusel. Selgeks saab reklaami manipuleeriv olemus. 14–16-aastased eristavad valimisreklaami kommertslikust ja sotsiaalsest reklaamist. Käsitletakse mõisteid plagiaat, viitamine, tsitaat, võõra teose kasutamisega seotud vastutus ja autoriõigus, mis eelkõige tänu internetile on saavutanud globaalse probleemi mõõtme.

2. **Emakeelest ja võõrkeeltest** lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust. Kujundatakse mõistmist, et eneseväljenduseks on palju erinevaid võimalusi ehk „keeli“.

3. **Kirjandusest** lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;

Kodumaa tavad ja pühad, loodus ja loomalood, millest kirjanduses juttu, pakuvad esimese astme kunstile palju eeskujuks. Minevik, olevik ja tulevik, meie juurte ja kodupaiga väärtus selgub võrdluses teiste kultuuridega. Nagu kirjanduslikus loomes, peaks teise astme kunstitöös olema enesestmõistetav teadlikult olulise ja iseloomuliku esiletõstmine üldmulje nimel, detaili ja terviku suhe. Kui kirjanduses peetakse eeltööd ja mustandit iseenesestmõistetavaks, siis kunstiski peaks olema sama lugu. III

kooliastme kirjandustundides reisirakse kaugetes maades ja aegades, uuritakse ajaloomälu, uskumusi ja tavasid, rahvusidentiteeti ja omakultuuri, mis on kunstiski ammendamatuks allikaks. Alltekst, sümbolid ja allegooriad, naljad ja mõistatused, võrdlus ja metafoor, traagiline ja koomiline, trikid ja illusioonid ning puant peaksid jõudma ka kolmanda astme kunstitundi.

4. **Loodusainetest** lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;

Loodusainetes uuritakse lähiümbrust ja igapäevaelu nähtusi esimeses astmes, teises juba arendatakse nähtu uurimist ja järelduste tegemist, kolmandas kirjeldatakse nähtut-loetut kvantitatiivselt ja suhtutakse saadud informatsiooni analüütiliselt. Kui teise astme õpilane oskab eristada graniiti, paekivi, liiva, kruusa ja turvast, oleks kunstis aeg tutvuda faktuuri, struktuuri ja tekstuuriga. Kui alles kolmandas astmes õpitakse inimese luid ja lihaseid, siis ilmselt pole otstarbekas kunstiski noorematel täpseid inimese proportsioone nõuda. 8. klassi füüsikas moodustab peaaegu poole materjalist optika, valgus ja värvid. Peegeldumine, neeldumine, valgusallikas, täis- ja poolvarju tekkimine, luup, silm, fookus, tõeline ja näiv kujutis, valgusfiltrid, prisma ja valguse murdumine, projektsioon, ekraan, spekter

5. **Matemaatikast** lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);

Esimesest kolmanda klassini tehakse selgeks kõik peamised geomeetrilised kujundid, nii tasapinnalised kui ka ruumilised. Sirkel ja joonlaud on iseenesestmõistetavad abivahendid. Hiljemalt kolmandas klassis võiks kunstitunnis selgeks saada, kuidas ümmargune taldrik laual lebedes ovaaliks muutub. Teises vanuseastmes peaks õpilane suutma tasapindsete geomeetriliste kujundite abil luua kompositsiooni ja ruumiliste abil kujutada pildisügavust (nt silinder – torn, koonus – tornikiiver) ning leidma sümmeetriat ja peegeldust nii pildil, arhitektuuris kui mujal. Matemaatikas tegeletakse selles vanuseastmes juba analüüsi, sünteesi ja üldistusega, mis tähendab, et ka kunstitunnis on aeg vabaneda stampkujutistest, samas arendades oskust muuta keerulised kujundid märgisarnasteks. Matemaatika seab esikohale seoste loomise oskuse, loogilise mõtlemise „matemaatika keeles”, kasutades ainespetsiifilisi meetodeid ja sümboleid. Sedasama teeb ju kunstki, ainult teises keeles.

6. **Käsitööst ja tehnoloogiast** lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);

Kunstiõpetuse lõimimine tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodundusega on iseenesestmõistetav ja vajalik. Kõigis neis ainetes tegeletakse esimeses astmes rohkem meisterdamisega, teises vanuseastmes kerkivad üles disaini- ja kujundusprobleemid ning kolmandat vanuseastet võib leiutajateks pidada.

7. **Kehalisest kasvatuses** lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

Koos kehalise kasvatuses arendab kunstitund kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat ja koordineerimist. Liikumisasendite kujutamisel on sport asendamatu teema.

8. Kujundlikku, sünteesivat ja intuiitivset mõtlemist arendavad kunst ja **muusika** käsikäes.

9. **Ajalugu** algab 5. klassis ja kuuenda lõpuks on jõutud Jeesus Kristuseni. Selged on mõisted Akropol, Trooja sõda, Colosseum, amfiteater, piibel – suurepäraseks teemaks kunstitunniks, olgu tegu rääkimise-näitamise või joonistamisega. Seitsmendast üheksanda klassini täienevad teadmised veelgi: romaani stiil, gooti stiil, renessanss, absolutism, fašism, kommunism, küüditamine, Euroopa Liit ... Seega võiks ajaloo eeskujusid ja illustratsioone otsides jõuda vähemalt 9. klassis kõige värskemate tänapäeva kunsti näideteni.

10. Ainevaldkondade piire ületavad **õppeprojektid**.

5. Lõiming läbivate teemadega

Kunstiõppes on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam.

Teemad „**Väärtused ja kõlblus**” ning „**Kultuuriline identiteet**” on kunstiainetele eriomased.

Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse

kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse

kultuuritraditsioonidesse kui kaasaja kultuurinähtustesse. Samuti väärtustatakse uute ideede

ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse

osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel. Tähtis on noorte endi osalemine või

esinemine kunstiüritustel ja näitustel.

Teemaga „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**” seondub kunstis oma võimete ja huvide

teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiatega, sh

õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunsti mitmekülgsuse väljunditega igapäevaelus ning

kunstiga seotud elukutsetega.

Läbiv teema „**Tehnoloogia ja innovatsioon**” on seotud kunstile omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

Eelnevaga haakub samuti läbiva teema „**Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus**” lõimimine kunstiõppesse. Kunstis, eriti kaasaegses kunstis, julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskondlike protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.

Kunstiõppes teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada kogu elu kestvad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamise kui ka läbiva teemaga „**Tervis ja ohutus**”. Kunstis kasutatakse paljusid materjale ja töövahendeid, mille juures tuleb järgida ohutuse ja otstarbekuse printsiipe. Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele. Kunsti eriline panus teemade „**Keskkonna ja ühiskonna jätkusuutlik areng**” ning „**Teabekeskond**” käsitlemisel on valdkondliku vaatenurga lisamine. See hõlmab mitmekülgseid oskusi: näiteks informatsiooni leidmine kunsti kohta, visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid ja keskkonna visuaalne kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemistikuga.

6.Kunstiõpetuse õppesisu, õpitulemused ja hindamine põhikooli II ja III astmes

6.1. Kunstiõpetus 4. klassis

2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

| Õppesisu | Õpitulemused |
|--|---|
| <p>Kunsti sisu küsimused, kunstikeele ja väljendusvahendite tundmaõppimine, kunstiliigid</p> <p>Skulptuur</p> <ul style="list-style-type: none">• Modelleerimine ja meisterdamine papist, paberist ning mitmesugustest jäätmematerjalidest <p>Kunstitehnilised oskused.</p> <ul style="list-style-type: none">• Joonistamine erinevate pliiatsite ja kriitidega• Lihtsamad trükitehnikad: pintsli trükk, kartulitrükk, materjalitrükk ja arvuti kasutamine• Maalitehnikad• Värvusõpetus: põhivärvide segamine 2. astme seguvärvideks, hele-tumedus, külmad, soojad värvused• Maalimine piiratud arvu värvidega• Meeleolu edastamine värvidega <p>Liikumise kujutamine profiilis</p> <ul style="list-style-type: none">• Kompositsioonireeglid sõltuvalt väljendustehnikast• Perspektiiv. Mitmeplaanilisus pildis | <p>1) Omab ülevaadet kunstiliikidest ning oskab märgata kunstikeele erinevaid väljendusviise</p> <p>2) Oskab käsitseda õppekavas ettenähtud töömaterjale ja vahendeid ja neid loovalt siduda oma tööga</p> <p>3) Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamisi viise loominguliseks eneseväljenduseks</p> <p>4) Teab põhivärvusi, oskab segada 2. astme seguvärve ning neid helestada ja tumestada, tunneb värvide mõju</p> <p>5) Oskab kujutada liikuvat inimest ja loomi külgsuunas</p> <p>8) Tunneb mõningaid kompositsioonireegleid ja oskab pildipinda organiseerida</p> <p>9) Oskab pildil kujutada esemeid eespool ning tagapool olevatena</p> |

| | |
|--|---|
| Disain <ul style="list-style-type: none"> • Karpidest ja pakenditest meisterdamine | 10) Oskab modelleerida ja meisterdada erinevatest jäätmematerjalidest 11) Oskab säästlikult kasutada töömaterjale ja – vahendeid |
|--|---|

4. klassis hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöodes;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

6.2. Kunstiõpetus 5. klassis

1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

| Õppesisu | Õpitulemused |
|---|---|
| Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum) Pilt jutustustes (koomiks, film, fotoseeria, reklaam), plaanide vaheldus, meeleolu ja pinevuse loomine. Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon) • Täisfiguuri ja näo proportsioonid. | 1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade. 2) Omandab teadmised inimfiguuri proportsioonidest ja oskab seda kujutada lihtsustatud skeemi |

| | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Esemekujutamine vaatluse järgi. • Sümmeetria ja asümmeetria. • Erinevad kompositsioonilised lahendused. • Värvusõpetus. • Ruumilisus pildil. • Kunstitehnikad | <p>alusel, tunneb inimese näo proportsioone ja oskab neid kujutada otse- ja külgvaates.</p> <p>3) Oskab mitmesuguseid vorme kujutada eelneva analüüsi ja vahetu vaatluse järg</p> <p>4) Tunneb sümmeetria ja asümmeetria mõistet ja oskab kasutada.</p> <p>5) Oskab edasi anda tegelaste proportsionaalsust ja karakterit figuuri kaudu, tegevust liikumisasendite kaudu, tegevuskohta siseruumi või maastiku kaudu ning kujutada tegevusaega.</p> <p>6) Tunneb ja oskab segada kolmanda astme värvusi.</p> <p>7) Oskab erineva heletumedusega esemeid kujutada, samuti värvitonaalsusastmeid, ka monokroomselt maalides.</p> <p>8) Oskab vormide ruumilisust kujutada</p> <p>9) Oskab edasi anda esemete ruumilisust, tunneb pöördkehi.</p> <p>10) Modelleerimine grafiitpliatsi, söe, guašši, akvarelli ja muude vahenditega.</p> |
|--|---|

5. klassis hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfo seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöodes;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

6.3. Kunsti ainekava 6. klassis

1 tund nädalas, 35 tundi aastas

| Õppesisu | Õppetulemus |
|--|--|
| Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum) | |
| Kunstiteose teema ja pealkiri. Piltjutustusi kunsti loost (nt. erinevad stseenid keskaja maalil, egiptuse friisid, surmatants vms.). | 1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade. |
| Inimeste eripära (vanus, rass, rahvus jm) kujutamine lihtsustatult. | 2) Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust, rassi, rahvust, erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides. |
| Liikumise kujutamine, liikumise muljeloomine, animatsiooni põhimõte. | 3) Oskab liikumist ja tegevust kujutada, arvestab figuuri kujutamisel pea suurust ning keha pikkust ja elementide vahelisi suurussuhteid |
| Piiratud ja piiramata pinnad. | 4) Tunneb piiratud ja piiramata pinna mõistet ja oskab neid võrgustiku abil luua. |
| Dünaamiline ja staatiline kompositsioon. | 5) Oskab luua dünaamilise ja staatilise kompositsiooni, saavutab kompositsiooni tasakaalu. |
| Koloriit (sh. soe ja külm), värviharmoniad | 6) Tunneb koloriidi ja värviharmonia mõistet ning oskab neid värvidega segada. |
| Vastandvärvid | 7) Tunneb vastandvärvuste mõistet ja oskab neid segada. |
| Varju tekkimine, langev vari (nt. varjuteater, siluetid). | 8) Oskab langevat varju kujutada ja tekkimise põhimõtet selgitada. |
| Kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. | 9) Oskab edasi anda esemete ruumilisust, arvestades vormi näilist muutumist ja nende asukohta silmapiiri suhtes.. |
| | 10) Kirjeldab keskkonna kujundust esteetilisuse ja praktilisuse seisukohast. |

| | |
|--|--|
| <p>Disain (tarbevormid, graafiline disain, keskkonnad) Traditsioon ja uuenduslikkus disainis (tuntud tootemargid, uus vorm, materjal, funktsioonid).</p> <p>Pakend, ümbris (vorm, kiri, värvilahendus, seos tootega).</p> <p>Kirja kujundamine (jooniskiri, fantaasiakiri).</p> <p>Kunstimaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad) Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed maailmas.</p> <p>Kunstiteose unikaalsus ja/või paljundatavus (originaal, koopia, reproduktsioon, tiraaž, seeria, võltsing).</p> <p>Konkreetne ja abstraktne kunstis.</p> <p>Kujundite, märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p> | <p>11) Oskab analüüsida trükise kujunduse osi ja terviklahendust.</p> <p>12) Oskab luua isikupärase šrifti.</p> <p>13) Tutvub kunstipärandiga</p> <p>14) Tunneb kaasaegseid kunstitermineid, oskab eristada originaali reproduktsioonist . Tunneb kunstiteose erinevaid vorme, väljundeid, esitlusviise.</p> <p>15) Oskab kasutada ainealaseid mõisteid.</p> <p>16) Oskab filme, arvutimänge, koomikseid, reklaame kriitiliselt võrrelda ja pildikeelt uurida.</p> |
|--|--|

6. klassis hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihivälist ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

6.4. Kunsti ainekava 7. klassis

1 tund nädalas, 35 tundi nädalas

| Õppesisu | Õpitulemused |
|--|---|
| <p>Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon)</p> <ul style="list-style-type: none">• Kujutatavate vormide lihtsustamine, üldistamine.• Kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunsti): üldplaan, detail.• Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal.• Pildi värvianalüüs kirjeldavaid värvinimetusi.• Erinevad värvinimed• Õhu- ja värviperspektiiv• Joonperspektiiv ühe koondumispunktiga• Märk ja sümbol (logo, piktogramm, peremärk).• Kirjatüübi (šrifti, fondi) valik vastavalt kontekstile. Kirjaoptika.• Kunstipärand | <ol style="list-style-type: none">1) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi.2) Mõistab tehismailma ja selle kasutaja suhet, peab silmas uuenduslikkust, esteetilisust.3) Segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone.4) Oskab moodustada varjundit5) Teab ja kasutab erinevaid värvinimesid. (ooker, türkiis jne.).6) Tunneb õhu- ja värviperspektiivi ja oskab pildipinnal kujutada.7) Oskab kasutada perspektiivivõtteid.8) Tunneb graafilise kujunduse baasvõtteid.9) Oskab kujundada trükist vastavalt kompositsiooni reeglitele.10) Tutvub erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näidetega.11) Tunneb kaasaegseid kunstitehnikaid ja materjale. |

| | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Autori seos kujutatava sündmuse, inimese ja kunstistiiliga. • Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele, sihtgrupile • Autoriõiguste kaitse probleeme. | <p>12) Oskab kunstiteost vaadelda ja analüüsida.</p> <p>13) Suhtub mõistvalt ja kriitiliselt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti (sh. massimeedia, kommertskunst).</p> <p>14) Oskab kasutada tehnilisi abivahendeid vastavalt vajadusele ja võimalusele.</p> <p>15) Oskab kasutada visandit kui eeltöö abivahendit.</p> <p>16) Jälgib, et oma tegevusega ei kahjustaks kultuuriväärtusi ja autori õigusi.</p> |
|---|---|

7. klassis hinnatakse:

1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;

2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;

3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;

4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;

5) oskust lahendada ülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist

6.5. Kunstiõpetuse ainekava 8.klassis

1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

| Õppesisu | Õpitulemused |
|--|---|
| <p>Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum)</p> <ul style="list-style-type: none">• Sündmuste kujutamine, kunstniku vaatenurk.• Sümbolite tähenduse muutumine (nt. vikerkaar, haakrist, viisnurk). <p>Vormiküsimused (kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon)</p> <ul style="list-style-type: none">• Vormide allutamine kindlale stiilile.• Vormi deformeerimine karakterisuse huvides.• Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldlõige).• Värv ja värvus• Värvide optiline segunemine.• Varju värvid (maalidel, fotodel, looduses).• Varjude rütmid, vari kompositsiooni-elementina.• Perspektiiv kahe koondumispunktiga | <p>1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.</p> <p>2) Tunneb ajastuid ja analüüsib neid arvestades sisu, vormi, konteksti ja otstarvet.</p> <p>3) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi ja ajastute stiile.</p> <p>4) Mõistab deformatsiooni olulisust, peab silmas karakterisust, uuenduslikkust, esteetilisust.</p> <p>5) Tunneb kompositsiooniskeeme.</p> <p>6) Oskab selgitada nende mõistete erinevust.</p> <p>7) Tunneb värvusõpetust, kasutab maalidel värvide optilise segunemise põhimõtet.</p> <p>8) Oskab jälgida varju värve nii kunstnike teostel kui looduses.</p> <p>9) Määrab valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid objektide ruumilisel kujutamisel.</p> <p>10) Oskab joonistada objekti perspektiivi kasutades kahte koondumispunkti.</p> |

| | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus. | 11) Tunneb graafilise kujundusebaasvõtteid ning oskab selgitada |
|--|---|

8. klassis hinnatakse:

- 1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;
- 2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;
- 3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;
- 4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;
- 5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist ja marketeerimist.

6.6 Kunstiõpetuse ainekava 9.klassis

1 tund nädalas, kokku 35 tundi õppeaastas

| Õppesisu | Õpitulemused |
|---|--|
| Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum) <ul style="list-style-type: none"> • Allegooria ja tsitaat kunstis. | 1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade. |
| Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon) <ul style="list-style-type: none"> • Realism, abstraherimine, abstraktsionism. | |

| | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Liikumise kujutamise viise, liikumisillusioonid (nt. futurism, animeerimine, op-kunst). • Kompositsioonelemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain). • Värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh. külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid). • Esemete modelleerimine pinnal valguse ja varjuga. • Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv), rakurss. <p>Kunstimaaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad. • Tegevuskunst (häppening, performance). | <p>2) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi ja ajastute stiile.</p> <p>3) Mõistab deformatsiooni ja korduste olulisust, peab silmas karaktersust, uuenduslikkust, esteetilisust.</p> <p>4) Tunneb kompositsiooniskeeme.</p> <p>5) Analüüsib objektidel, pildidel, ruumis värvide psühhofüsioloogilist ja vastastikust mõju.</p> <p>6) Määrab valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid objektide ruumilisel kujutamisel.</p> <p>7) Oskab joonistada objekti erinevaid perspektiive.</p> <p>8) Tutvub kunstipärandi ja kaasaegse kunstiga, oskab ideest ja eesmärgist lähtuvalt kontseptsiooni selgitada.</p> <p>9) Mõistab, et tänapäeva kunst väljendub paljudes erinevates meediumides ja kõnetab vaatajat.</p> |
|--|---|

9. klassis hinnatakse:

1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;

2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma

kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;

3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste

loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;

4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;

5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist .

6.7. Hindamise põhialused

Kunstiõpetuse hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Nii numbrilise kui hinnangulise hindamise peafunktsioon kunstiõpetuses on anda tagasisidet töö tulemuslikkuse kohta ja motiveerida õpilast tema edasises tegevuses.

Hindamise objektiks võib olla nii valminud teos kui tööprotsess (sh kavandid, harjutused, visandid, pikemaajalise praktilise töö vaheetapid). Mahukamate, erinevat õppesisu

integreerivate ülesannete puhul on põhjendatud hindamine mitme hindega, et anda paremini

tagasisidet erinevate oluliste aspektide kohta ning väärtustada iga õpilase mõtete ja lahenduse isikupära.